

Ezdráš-Nehemjáš*Devátý díl***Ezd 10****1. Rozhodnutí o nápravě (verše 1-6)**

Zde vyprávění opět přechází do třetí osoby. Ještě během Ezdrášovy kající modlitby se k němu shromáždilo velké množství lidu. Byli tam nejen muži, ale rovněž ženy a děti. Ti všichni se přidali k Ezdrášovi v jeho zármutku nad hříchem, nad nímž velmi plakali. Všechny děti patrně neměly rozum z toho, co se děje. I tak ale mělo jistě význam, že byly přítomny (srov. Jl 2,12-17). Přinejmenším na ně mohla působit atmosféra zbožného zármutku, kterého není proč litovat, protože působí pokání ke spáse (srov. 2K 7,9n).

Stojí za povšimnutí, že Ezdráš k lidu dlouho vůbec nemluvil. Nejprve dlouhou dobu mlčky seděl. A když pak o té záležitosti promluvil, jeho první slova platila Bohu. Byla to slova kající modlitby, kterou jsme četli v předchozí kapitole. Ezdráš také nebyl prvním, kdo navrhl způsob nápravy. Měl sice od perského krále rozsáhlé pravomoci k prosazování dodržování Mojžíšova zákona (Ezd 7,25-26). Užíval jich ale zdrženlivě a spíše vedl svým příkladem. A tak se stalo, že nápravné opatření navrhl muž jménem Šekanjáš. Lid se zaváže, že propustí všechny ženy cizinky i s jejich dětmi. Ezdráše pak vybízí, aby se ujal dohledu nad dílem nápravy. Ezdráš už měl pověření od perského krále. V Šekanjášově výzvě však můžeme slyšet ještě něco víc, než co stálo v úředním dokumentu. Ezdráš měl důvěru lidu. Měl u lidu přirozenou autoritu. Nepotřeboval nikomu mávat před očima královským listem, aby se domohl svých pravomocí. Lidé ho prostě jako autoritu přijímali. Tak i v církvi pravá autorita nemůže být dána pouze úřadem, který někdo má. Pravá autorita je dána Bohem. Vyplývá z opravdovosti víry toho, kdo vede (srov. 1Te 5,12n; 1Tm 4,12.16). Na tuto opravdovost mají lidé „radar“.

Ezdráš tedy vyzval přední muže k přísaze, že budou jednat tak, jak Šekanjáš navrhl. Pak se odebral do jedné místnosti v chrámě, kde o samotě pokračoval ve svém zbožném zármutku a pravděpodobně i v modlitbách. Závazek k nápravě byl teprve začátkem díla nápravy. Musely následovat konkrétní kroky.

2. Svolání lidu do Jeruzaléma (verše 7-9)

Bylo vyhlášeno, že všichni synové přesídlenců se mají do tří dnů shromáždít do Jeruzaléma. Zde bylo pravděpodobně použito něco z Ezdrášových úředních pravomocí. Tomu, kdo by se v uvedené lhůtě nedostavil, měl být totiž zabaven

majetek a měl být vyloučen ze shromáždění lidu. Do Jeruzaléma se skutečně shromáždili všichni muži judští i benjamínští. Shromáždili se v Jeruzalémě v devátém měsíci, který odpovídá našemu listopadu-prosinci. Bylo to uprostřed období dešťů. Venku bylo chladno. Teploty zhruba od 5 do 10 stupňů Celsia. Shromáždili se na prostranství před chrámem. Lidé se tehdy chvěli ze dvou důvodů. Jednak kvůli sňatkům s pohankami. Jednak kvůli chladnému počasí doby dešťů.

3. Další kroky k nápravě (verše 10-17)

Ke shromážděným mužům promluvil Ezdráš. Ve svém kázání je usvědčil ze zpronevěry vůči Hospodinu a vyzval je k tomu, aby se oddělili od národů země i od žen cizinek. Měli propustit své pohanské manželky. Šlo tu o oddělení Izraele od pohanských národů. Izrael měl být svatým lidem, tedy lidem odděleným pro službu Bohu. Lidem odlišujícím se ode všech ostatních národů celým svým způsobem života (srov. Ex 19,6; Lv 19,2). Pohanské manželky byly pro ně svodem k modloslužbě. Byly přímým ohrožením jejich vztahu k Hospodinu, který si na svůj lid činil absolutní nárok (srov. Dt 13,7-11; Mt 10,35-37). Proto bylo nápravné opatření na náš vkus tak drastické. Důležité je, že propuštění pohanských manželek bylo krokem nápravy *v jejich situaci*. Jako křesťané bychom jejich jednání rozhodně neměli kopírovat. Tento text nemůže křesťanovi sloužit jako odůvodnění a obhajoba rozvodu s nevěřícím manželem či manželkou (srov. 1K 7,10-16).

Celé shromáždění hlasitě vyjádřilo svůj souhlas s Ezdrášem a své rozhodnutí jednat podle Ezdrášovy výzvy. Avšak upozornili na to, že celá věc se nedá vyřídit rychle. Proto navrhli, aby se případy zpronevěry probraly postupně po jednotlivých městech. Shromáždění se mělo rozpustit, v Jeruzalémě měli zůstat pouze jejich přední mužové. Provinilci z toho kterého města pak měli i se svými staršími a soudci přicházet v určený čas do Jeruzaléma, kde by se každý jednotlivý případ prošetřil. Většinou to tak je, že náprava vyžaduje delší čas. Něco zbourat bývá snazší a rychlejší než to znovu vybudovat.

Ve verši 15 čteme o dvou mužích, kteří se s podporou dalších dvou postavili proti. Otázkou je, proti čemu přesně byli. Byli proti propuštění pohanských manželek jako takovému? Nebo byli pouze proti navrženému způsobu organizace vyšetřování? Jinou otázkou je, zda se verš 15 má skutečně překládat v tom smyslu, že byli *proti*. Bible kralická zde překládá: „*Takž Jonatan syn Azahelův, a Jachziáš syn Tekue, postaveni byli nad tím, Mesullam pak a Sabbetai, Levítové, pomáhali jim.*“ (Ezd 10,15 BKR) Kralické znění představuje druhou možnost překladu, který ovšem zcela mění význam věty. Místo čtyř odpůrců bychom tu pak měli čtyři dohlížitele na dílo nápravy. Hodně to závisí na tom, jak se zde má překládat hebrejská předložka AL. Má význam *na, nad, ...*, ale také *proti*.

Ať už tomu bylo jakkoliv, postupovalo se podle návrhu shromáždění. Začala pracovat vyšetřovací komise, která si postupně předvolávala jednotlivé skupiny provinilců. Pracovala tři měsíce. Výsledkem její práce byl seznam provinilců, který následuje.

4. Seznam provinilců (verše 18-44)

Ze seznamu je vidět, že zpronevěra v podobě sňatků s pohankami se týkala více než stovky mužů. Na prvním místě jsou jmenováni příslušníci velekněžské rodiny, dokonce potomci velekněze Jéšuy, který se kdysi podílel na obnově jeruzalémského chrámu (viz např. Ezd 5,2). U těchto mužů je zmínka o tom, že dali ruku na to, že pohanské ženy propustí. Podání ruky bylo zřejmě z jejich strany zárukou, že tak skutečně učiní. Jako oběť za svou vinu přinesli berana. Můžeme předpokládat, že k podobným ujištěním a obětem docházelo i u ostatních provinilců, i když se tu o tom výslovně nepíše. Pozoruhodné je, že Bible se zde už nezmiňuje o tom, zda provinilci pohanské manželky skutečně poslali pryč. Nabízí se otázka, jak důsledně byla slíbená náprava vykonána. Každopádně, Nehemjáš musel za nějaký čas stejný problém, sňatky Izraelců s pohankami, opět řešit (Neh 13,23-27).

Otázky k zamyšlení a rozhovoru:

- 1/ Jak na své okolí obvykle působí lidé, kteří mají přirozenou autoritu?*
- 2/ Co všechno nás může odrazovat od kroků nápravy?*
- 3/ Jak to udělat, abychom nezůstali pouze u dobrých předsevzetí?*